

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/53/2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

193/2019. (VII. 15.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2019. február 7-én előterjesztett **panaszát** a 2019. július 15-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2019. január 19-én történt rendőri fellépéssel összefüggésben terjesztett elő panaszt elektronikus úton a Testületnél 2019. február 7-én.

I.

1) A panaszbeadvány szerint 2019. január 19-én, miután 17 óra körül hivatalosan befejeződött az „...” c. V. B. előtt tartott gyűlés, a résztvevők közül többen a hídra vonultak és ott tüntettek tovább. 18 óra 14 perckor a panaszos is szeretett volna csatlakozni a hídon alakult békés spontán demonstrációhoz. Ezt azonban a híd lábánál rendőrök akadályozták meg. Mikor a panaszos megközelítette a rendőrsorfalat a híd * oldalán, hogy csatlakozzon, egy rendőrtiszt közölte vele, hogy a híd le van zárva és nincs lehetősége csatlakozásra. Amikor a panaszos kérte, hogy keresse

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

meg a felelős parancsnokot, hogy beszélhessen vele, nem volt hajlandó megmondani, hogy ki a felelős a híd lezárásával kapcsolatban. Ekkor a panaszos felvételt készített, ami a következő pontban kerül ismertetésre.

A helyszíni tájékoztatás hiányossága miatt a panaszos nem tudja megjelölni, hogy a híd lezárásában részt vevő rendőrök milyen intézkedéseket hajtottak végre, sem azok alkalmazásának jogalapját, melyeknek eredményeképpen a panaszos nem élhetett gyülekezési jogával. A panaszos szerint a hivatkozott videofelvétel tanúsítja, hogy kérdése ellenére az intézkedő rendőr nem adott megfelelő felvilágosítást.

A panaszos álláspontja szerint jogellenesen korlátozta az Alaptörvény VIII. cikkében biztosított gyülekezési jogát az a rendőri intézkedés, aminek eredményeként nem csatlakozhatott egy békés gyűléshez. Tudomása szerint magyar és európai alkotmányos sztenderd, hogy minden közterületen zajló rendezvény elkerülhetetlenül együtt jár a hétköznapi élet bizonyos fokú zavarásával, ideértve a közlekedés zavarását is, épp ezért fontos, hogy mindaddig, amíg a tüntetők ténylegesen nem követnek el erőszakos cselekményeket, a hatóságoknak bizonyos fokú toleranciát kell tanúsítaniuk a békés gyülekezésekkel szemben. A panaszos szerint a felvételen szereplő rendőrtiszt sokat beszél, de nem ad választ arra a kérdésre, hogy ezek fényében miért kellett fellépni egy békés demonstráció résztvevőivel szemben, és hogy miért nem volt lehetőség csatlakozni a demonstrációhoz.

A panaszos szerint nem felelt meg a rendőrség általános alapjogvédelmi kötelezettségének [Alaptörvény 1. cikk (1) bekezdés, 46. cikk (1) bekezdés], sem a rendőrségi törvényben rögzített arányosság követelményének az, hogy egy békés eseti demonstrációt a rendőrség a közrend vagy a közbiztonság, vagy mások jogainak és szabadságának olyan súlyos sérelmeként azonosít, hogy lezár egy egész hidat, a békés demonstrálókat eljárás alá vonja és intézkedik velük szemben és senkit nem enged csatlakozni hozzájuk.

2) A panaszos által a Testület rendelkezésére bocsátott, alábbi linken elérhető videofelvételen a következő hallható.

A felvételen a panaszos és T. B., országgyűlési képviselő fordul kérdéssel egy jelen lévő rendőrhöz. Jelzik a rendőrnek, hogy a panaszos szeretne csatlakozni a tüntetőkhöz. A rendőr a következő tájékoztatást adja:

Rendőrk: A tüntetőkhöz nem tud csatlakozni, mert az már befejeződött, a hídon pedig nem spontán tüntetés kezdődött, hanem jogsértő magatartás történt, amely miatt rendőri intézkedés is szükségessé vált. (A rendőr jelzi a parlamenti képviselőnek, hogy ha meg kívánja nézni az intézkedést, őt szívesen átkíséri, ezzel azonban nem kívánt élni.)

Panaszos: Én a békés tüntetéshez szerettem volna csatlakozni.

Rendőrk: Nincs békés tüntetés a hídon, hanem rendőri intézkedés történt jogsértés miatt. A korábbi demonstráció már befejeződött, mindjárt meg fogják nyitni a Lánchidat.

Panaszos: Akkor most miért van lezárva a híd?

Rendőr: Azért, mert még zajlik a rendőri intézkedés.

Panaszos: És ahhoz a spontán tüntetéshez én nem csatlakozhatok?

Rendőr: Ha ön ezt spontán tüntetesként értékeli, akkor majd ahhoz akkor csatlakozhat, amikor megnyitják a hidat.

Panaszos: Jogilag ahhoz akkor csatlakozhatok, amikor folyik.

Rendőr: Nincs ilyen.

Panaszos: Akkor miért van lezárva a híd?

Rendőr: Azért, mert volt egy jogsértés. Ha valaki az úttestre úgy megy fel, hogy a KRESZ egyébként ezt nem teszi lehetővé, vagy úgy szervez egy gyűlést, hogy azt nem jelenti be és egyébként nincs mire reagálni, nincs egy békés gyűlés jellege, akkor onnantól kezdve...

Panaszos: Ezt akkor elkérhetem írásban?

Rendőr: Tőlem biztos, hogy nem, mert nem én intézkedem benne. Egyébként a rendőrségtől hivatalosan kit tudják kérni azt, hogy milyen intézkedés történt, hány fővel szemben, és mi váltotta ki ezt az intézkedést a hídon.

Panaszos (és T. B.): Tehát erről lesz valami jegyzőkönyv?

Rendőr: Mindenképp lesz, mert mint mondtam, azok a személyek, akik jogsértést követtek el azzal, hogy lementek az úttestre és az úttest az nem a gyalogosok közlekedésére szolgál elsősorban, vagy aki esetleg úgy szervezett egy gyűlést, hogy azt nem jelentette be, és nem voltak meg azok az alapjai, hogy ezt spontán gyűlésként lehessen értékelni, akkor ő is elkövetett egy jogsértést. Szintén jogsértést követnek el azok, akik az úttesten tartózkodnak, velük szemben történik most egy rendőri intézkedés. Segíthetek még valamiben? Ha képviselő úr szeretne átmenni, őt átkísérem...

T. B.: Köszönöm, én nem élnék vele. Köszönjük a tájékoztatást. Vizontlátásra!

Rendőr: Vizontlátásra!

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében további felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) B. Á. r. alezredes átiratában a Testület megkeresésére az alábbi jelentést tette.

A panaszos által 2019. január 19-én 14 órától a B. város, L. utcában, illetve a C. Á. téren – a gyülekezési jogról szóló 2018. évi LV. törvény (továbbiakban: Gytv.) hatálya alá tartozó – megtartott rendezvényen részt vevő személyek közül 16 óra 32 perckor kivált kb. 150 fő és Dr. Sz. G.t követve a híd úttestén gyalogosan haladt a C. Á. tér irányából az Sz. tér irányába.

Ekkor még az említett útvonalon a gépjárműforgalom folyamatos volt. A forgalom elől el nem zárt területen, a gépjárművek között haladó tömeg 16 óra 36 perckor már a hídon közlekedett.

A gyűlés helyszínéről eltávozó, az úttestre lelépő és ott gyalogosan haladó személyek fenti magatartásukkal megszegték az 1/1975. KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 21. § (6) bekezdésében foglaltakat.

Az úttesten vonuló tömeg továbbhaladását 16 óra 45 perc körüli időben a Készenléti Rendőrség és a BRFK Csapatszolgálati Század egységei élőerővel megakadályozták a B. város, híd pesti hídfőjénél, miközben a járdát mindkét oldalon szabadon hagyták, hogy a tömegben tartózkodók az úttestet biztonságosan el tudják hagyni.

A rendőri intézkedésre az élet-, testi épség védelme, valamint a további közlekedési szabálysértés megakadályozása érdekében került sor.

A rendőri felszólítások hatására a 150 fős csoportból mintegy 50 fő felment a híd északi, valamint déli járdájára, és megkezdődött a lassú távozás a gyűlés helyszínéről. Ezt követően a csapaterőbe beosztott rendőri egységek megkezdték az úttesten maradt KRESZ szabálysértést elkövetők intézkedés alá vonását, igazoltatását.

A rendőri biztosítás parancsnokának utasítása értelmében a híd * hídfőjénél – a Magyar Köztársaság Rendőrségének Csapatszolgálati Szabályzatáról szóló 11/1998. (IV. 23.) ORFK utasítás (a továbbiakban: ORFK utasítás) 24-31. pontjában foglaltaknak, valamint az ORFK utasítás „A zárás végrehajtása” fejezetében leírtaknak megfelelően – tartózkodó BRFK egységek a híd teljes szélességében zárást hajtottak végre.

A panaszos 18 óra 10 perc körüli időben a híd * hídfőjénél a zárást végrehajtó rendőröktől érdeklődött, akik a helyszínen tartózkodó W. F. r. alezredeshez (a záró csoport parancsnoka) irányították.

A helyszínparancsnok tájékoztatta a panaszost és a vele levő országgyűlési képviselőt, hogy egy jogsértő magatartás megszüntetése érdekében a terület lezárásra került, a rendőri intézkedéseket követően a forgalom számára a híd teljes szakaszon megnyitásra kerül.

W. F. r. alezredes a panaszossal szemben rendőri intézkedést nem fogantatosított.

A Budapesti Rendőr-főkapitányságra és a híd területére, illetve a B. város, Sz. I. tér területére a Gytv. hatálya alá tartozó gyűlést nem jelentettek be.

A rendőrség által a panaszosnak nyújtott tájékoztatás az I. rész 2.) alpontjában ismertetésre került.

2) P. T. r. ftzls. feljegyzése szerint a panaszossal szemben rendőri intézkedés nem történt a jelzett helyszínen és időpontban. A panaszos a kérdéses eseménynél sem szervező, sem egyéb felelős

személy nem volt. A zárást a vonatkozó terv szerinti biztosítási törzs rendelte el. A lezárt területre illetéktelen nem léphetett be.

A panaszos a helyszínen tartózkodó beosztott rendőröket kereste meg és kérdezett tőlük különböző információkat. A rendőrök a helyszínen tartózkodó parancsnokhoz irányították (W. F. r. alezredes). W. F. r. alezredes a jogi tájékoztatást helyben azonnal, teljes körűen megadta, a videofelvételen is látható módon és szövegezéssel. A rendőrség szerint a panaszos az egyéb személyekkel szembeni intézkedésekkel kapcsolatban a kellő mértékű választ megkapta, a többi részletre nem (volt) jogosult és érintett sem. A panaszos aznap rendezvényének végét már korábban (a jogi felvilágosítást megelőzően) bejelentette, ezt a rendőrség megállapításával egybehangzóan a videofelvételen is hangsúlyozta.

III.

A panaszos sérelmezte, hogy 2019. január 19-én 18 óra 14 perckor a rendőrök megakadályozták, hogy a hídon kialakult - véleménye szerint - békés spontán demonstrációhoz csatlakozzon, valamint, hogy ennek indokairól nem tájékoztatták megfelelően. **A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Gytv., a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak az Alaptörvény Szabadság és Felelősség fejezetének VIII. cikkében foglalt békés gyülekezéshez, és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy jogszerűen került-e sor arra, hogy megakadályozták a panaszost, hogy a hídon levő személyekhez csatlakozzon.

A panaszbeadvány azt tartalmazza, hogy 2019. január 19-én, miután 17 óra körül hivatalosan befejeződött a Várkert bazár előtt tartott gyűlés, a résztvevők közül többen a hídra vonultak és ott tüntettek tovább. A panaszos 18 óra 14 perckor szeretett volna csatlakozni a hídon alakult békés spontán demonstrációhoz, ezt azonban a híd lábánál rendőrök megakadályozták. Azt közölték a panaszossal ennek indokául, hogy a híd le van zárva, és nincs lehetősége csatlakozásra.

A rendőrségi dokumentumokból szintén kiderül, hogy 2019. január 19-én egy előre bejelentett, a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényt tartottak a C. Á. téren, amely jellegét tekintve egy statikus tüntetés volt, ami a panaszolt rendőri intézkedés időpontjában már befejeződött (azt be is jelentették), amiből kivált egy csoport 16 óra 32 perc körül. Az említett kb. 150 fő a híd úttestén gyalogosan haladt a C. Á. tér irányából a Sz. I. tér irányába. Ekkor még az említett útvonalon a gépjárműforgalom folyamatos volt. A forgalom elől el nem zárt területen, a közlekedő gépjárművek között haladó tömeg 16 óra 36 perckor már a hídon közlekedett. A gyűlés helyszínéről távozó, úttestre lépő és ott gyalogosan haladó személyek ezzel a magatartásukkal megszegték a KRESZ 21. § (6) bekezdésében foglaltakat. Az úttesten vonuló tömeg továbbhaladását 16 óra 45 perc körül a Készenléti Rendőrség és a BRFK Csapatszolgálati Század

egységei élőerővel megakadályozták a híd pesti hídfőjénél, miközben a járdát mindkét oldalon szabadon hagyták, hogy a tömegben tartózkodók az úttestet biztonságosan el tudják hagyni.

A rendőrség szerint az intézkedésre az élet-, testi épség védelme, valamint a további közlekedési szabálysértés megakadályozása érdekében került sor.

A rendőri felszólítások hatására a 150 fős csoportból mintegy 50 fő felment a híd északi, valamint déli járdájára és megkezdődött a lassú távozás. Ezt követően a csapaterőbe beosztott rendőri egységek megkezdték az úttesten maradt KRESZ szabálysértés elkövetők intézkedés alá vonását, igazoltatását.

A rendőri biztosítás parancsnokának utasítása értelmében a híd * hídfőjénél az ORFK utasítás 24-31. pontjaiban foglaltaknak, valamint az ORFK utasítás „A zárás végrehajtása” fejezetében leírtaknak megfelelően a hidat teljes szélességében lezárták.

a) Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 2., 4. és 5. pontja szerint rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében, közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el, továbbá ellátja a közterület rendjének fenntartásával kapcsolatos rendészeti feladatokat.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint továbbá a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-a szabályozza azt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett – ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak – szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.

Az ORFK utasítás 270. §-a az alábbiak szerint rendelkezik: a rendezvényeken a rendőrséget (a rendőrt) intézkedési kötelezettség akkor terheli, amikor olyan tény vagy körülményt észlel, illetőleg hoznak tudomására, amely rendőri beavatkozást igényel. Általában rendőri beavatkozást igénylő ténynek vagy körülménynek kell tekinteni: - a bűncselekményeket; - a szabálysértéseket; - felkérésre más személy igazoltatását, ha az igazoltatást kérő valószínűsíti, hogy az igazoltatáshoz jogos érdeke fűződik; - a közbiztonságra különösen veszélyes anyagok, eszközök lefoglalását, illetőleg azoknak a rendezvény helyszínére való bevitelének megtiltását; - a nyilvános forgalom számára nyitva álló helyen őrizetlenül hagyott, a közbiztonságra veszélyt jelentő tárgy eltávolítását, megsemmisítését; - önmagát vagy más veszélyeztető állapotban lévő személy elszállítását, az öngyilkosság lehetőség szerinti megakadályozását, a magatehetetlen, önkívületben lévő személy lakásra, kijózanító állomásra, egészségügyi intézetbe kísérését,

szállíttatását; - a balesetveszély megelőzése érdekében a közút forgalmának irányítását, korlátozását illetve szüneteltetését a feltétlenül szükséges mértékben és időtartamra; - személyeket, illetőleg anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet elhárítását, ennek megszüntetése érdekében terület lezárását, oda a belépés vagy eltávozás megakadályozását, illetve az ott tartózkodók távozásra kötelezését).

Az ORFK utasítás vonatkozó rendelkezései szerint:

24. A zárás valamely terület elszigetelése, körbezárása az adott területen folytatott más rendőri tevékenység sikeres végrehajtásához, meghatározott objektumok, személyek megóvásához, a közrend fenntartásához szükséges feltételek megteremtése érdekében.

25. A zárás célja, hogy távol tartsa az illetéktelen vagy veszélyt jelentő személyeket, járművezetőket, megakadályozza a keresett személyek, járművek eltávozását vagy kitörését a lezárt területről. A zárás biztosítsa az adott terület rejtett, gyors és megbízható körülzárását főleg olyan terepszakaszokon és irányokban, ahol a legvalószínűbben lehet számolni a behatolás vagy a menekülés kísérletével.

26. Zárásra sor kerülhet

- személy-és létesítménybiztosítási intézkedés, fokozott ellenőrzés, biztonsági intézkedés, illetve helyszínbiztosítás keretében;
- akció elrendelésekor;
- közrendvédelmi, közlekedési, idegenrendészeti, bűnügyi akciók során;
- rendezvénybiztosításkor;
- terrorcselekmény (légi jármű hatalomba kerítése, robbantás) vagy más súlyos bűncselekmény helyszínén;
- katasztrófa, tömegszerencsétlenség helyszínén;
- súlyos bűncselekményt elkövető, szökésben lévő fegyveres személy elfogása érdekében;
- a tömegoszlatást végrehajtó csoportosításon belül, a biztosítócsoport tevékenységének részeként.

A Testület álláspontja szerint további jogszabályi rendelkezések hívhatók fel. A Szabs. tv. 224. §-ának (1) bekezdése szerint a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértésének szabálysértését követi el az, aki a KRESZ meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a Szabs. tv. 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg.

A gyalogosok közlekedésének szabályait a KRESZ 21. §-a tartalmazza. Az (1) bekezdés szerint A gyalogosnak a járdán, ahol pedig járda nincs, a leállósávon, az útpadkán vagy a kerékpárúton kell közlekednie; a (6) bekezdés szerint továbbá a gyalogos az úttestre akkor léphet, ha meggyőződött annak veszélytelenségéről. Az úttestre váratlanul nem léphet, köteles az úttesten

késedelem nélkül átmenni és tartózkodni minden olyan magatartástól, amely a járművek vezetőit megzavarhatja vagy megfélemlítheti.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

A kérdés tisztázásához azonban szükséges tisztázni a gyülekezési jog gyakorlása során esetlegesen megvalósuló szabálysértési tényállások viszonyát.

A Gytv. 2. §-ának (1) bekezdése szerint gyűlés a legalább két személy részvételével közügyben való véleménynyilvánítás céljából tartott nyilvános összejövetel. A Testület rendelkezésére álló információk alapján elmondható, hogy a panaszos közügyben való véleménynyilvánítás céljából tartott összejövetelen vett részt, ugyanakkor az előzetesen általa bejelentett rendezvény a rendőri intézkedés időpontjában már véget ért.

A gyülekezési jogról szóló korábban hatályos törvény [1989. évi III. törvény] kapcsán megfogalmazott szakirodalmi álláspont szerint (amely azonban a jelenleg hatályos Gytv. vonatkozásában is releváns) a gyülekezésszabályozásról szóló törvény „nem rendelkezik arról, hogy van-e bármilyen relevanciája annak, ha a gyülekezési jog gyakorlása, maga a gyülekezés vagy éppen a gyülekezési jog egyes részjogosultságainak gyakorlója ennek során és ezzel összefüggésben szabálysértést valósít meg”, ezért „önmagában az, hogy a rendezvény megtartása vagy a szervezők, vezetők és résztvevők magatartása a Szabs. tv.-ben megállapított szabálysértési tényállásokba ütközik, a gyülekezés során nem értékelhető. Ennek megfelelően magát a gyülekezés jogszerűségét nem érinti, hogy például a résztvevők döntő többségének vagy éppen összességének magatartása szabálysértést valósít meg. Mindez nem azt jelenti, hogy a gyülekezés az elkövetett szabálysértésekkel szemben egyfajta 'védeltséget' vagy 'mentességet' biztosítana: a szabálysértési hatóság az ilyen esetekben is megfelelően lefolytatja az egyes elkövetőkkel szembeni eljárást”. „[...] az egyes elkövetők kilétének megállapítása vagy éppen velük szemben a szabálysértési eljárás során megteendő intézkedések nem járhatnak olyan hatással, amelyek következményeiket tekintve ténylegesen a rendezvény feloszlásához vezetnének, vagyis az elkövetők igazoltatására vagy éppen a személyi szabadság Rtv. és Szabs. tv. alapján történő korlátozására kizárólag oly módon kerülhet sor, hogy ez a gyülekezési jog gyakorlását a lehető legkisebb mértékben sértse. A rendezvény végét (feloszlását vagy feloszlását) követően azonban nincs akadálya annak, hogy – amennyiben az általános feltételek adottak – akár valamennyi résztvevővel szemben eljárjon a szabálysértési hatóság”. [Hajas Barnabás: Kommentár a gyülekezési törvényhez, Wolters Kluwer, Budapest, 2017.]

A fentieknek megfelelően a panaszos ugyan gyűlésen kívánt részt venni, ám az már az előzetesen bejelentett rendezvényt követően alakult ki, attól már külön vált. Összességében elmondható, hogy – utalva az idézett szakirodalmi álláspontokra – a rendőrség, mint szabálysértési hatóság felléphetett a szabálysértést elkövetőkkel szemben.

Tekintettel tehát arra, hogy a gyülekezési jog gyakorlása önmagában nem zárja ki a szabálysértési tényállások megvalósulását (pusztán arra kell figyelemmel lenni, hogy a szabálysértési hatóság fellépése ne járjon a gyülekezési jog aránytalan korlátozásával), a rendőrség, mint szabálysértési hatóság nem tekinthet el attól, hogy az észlelt szabálysértési cselekményekkel szemben fellépjen. A Testület megítélése szerint az a tény, hogy a spontán tüntetés egyes résztvevői az úttesten tartózkodtak, elegendő volt ahhoz, hogy az intézkedéshez szükséges, minimális szintű (a közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértésének) gyanúját, másrészt pedig a rendőrség intézkedési kötelezettségét megalapozza.

Ennek megfelelően pedig az ORFK utasítás 270. pontja szerint jogszerűen került sor a híd lezárására egyrészt a szabálysértést elkövetőkkel szemben történő intézkedések miatt, másrészt pedig balesetveszély megelőzése és további közlekedési szabálysértés megakadályozása érdekében. A zárás továbbá szükséges és indokolt volt a közrend fenntartása érdekében is.

A Testület megítélése szerint a jogellenes cselekmény hatóság általi észlelése bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend (azaz a gyülekezők, illetve a járművezetők életének és testi épségének) védelme érdekében – az Rtv. idézett 13. §-a alapján – intézkedési kötelezettséget keletkeztetett, mely kötelezettség teljesítéséhez szükséges volt a híd lezárása.

b) A Testület vizsgálta a rendőrség által megjelölt másik, rendőri intézkedésre okot adó körülményt, miszerint arra közlekedési szabálysértés megakadályozása érdekében került sor.

Az Rtv. 44. §-ának (1) bekezdés a) és b) pontja szerint a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közúti forgalmat irányíthatja, korlátozhatja, illetve szüneteltetheti; illetve a közlekedési rendszabályok megtartását ellenőrizheti.

A Testület megállapítása szerint a közlekedésrendészeti intézkedés keretében történt forgalomkorlátozás miatt szükséges volt, hogy megakadályozzák az illetéktelen személyek, így a panaszos hídra jutását.

A Testület megállapítása szerint az intézkedés jogszerűen és indokoltan történt, amellyel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz, valamint békés gyülekezéshez való alapvető joga.

2) A Testület vizsgálta, hogy a rendőrség megfelelően eleget tett-e tájékoztatási kötelezettségének.

A panaszos által csatolt videofelvételen jól hallható a panaszos és a rendőr közötti párbeszéd. A rendőr a hozzá forduló panaszost tájékoztatta arról, hogy a hídon jogsértő magatartás történt, azért van lezárva, de hamarosan megnyitják azt, és ha véleménye szerint spontán tüntetés van a hídon, akkor ahhoz a híd megnyitása után csatlakozhat.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A Testület álláspontja szerint a felvételen szereplő rendőr megfelelő tájékoztatást nyújtott a panaszosnak a híd lezárásával kapcsolatban, így e tekintetben **nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.**

IV.

A Testület megállapítási szerint a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett, kellő jogalap birtokában jártak el, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz és békés gyülekezéshez való joga az intézkedés miatt. Az intézkedés során a panaszosnak megfelelő tájékoztatást nyújtott a rendőrség, így a tisztességes eljáráshoz való alapjog ebben a tekintetben sem szenvedett sérelmet.

Független Rendészeti Panasztestület

A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2019. július 15.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Fráterné Dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület